

Vertel nog eens van vroeger...

Klaas Prins

Vision

Uitgeverij - Groningen

Copyright © 2008: Vision Uitgeverij

Auteur: Klaas Prins

Illustraties: Stock foto

Omslag ontwerp: Dion de Poel

Eerste druk: september 2008

Uitgave:

Vision Uitgeverij

Postbus 70.077

9704 AB Groningen

Nederland

E-mail: info@visionuitgeverij.nl

www.visionuitgeverij.nl

ISBN: 978-90-75613-45-2

NUR 224

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze ook, zonder schriftelijke toestemming van de uitgever.

No part of this work may be reproduced in any form by print, photoprint, microfilm or any means without written permission of the publisher.

Inhoudsopgave

Verhalen uit het Oude Testament:

1. Onder de tamarisk	9
2. De grote reddingsboot	19
3. Een spraakwonder	29
4. Honderdzeventig jaar.	35
5. Hoog bezoek	43
6. Een vrouw voor Isaak	51
7. Bruid van Isaak.	61
8. De grote zegen.	69
9. De vlucht.	79
10. Bij oom Laban.	85
11. De laatste jaren bij oom Laban	91
12. Dromen.	97
13. Onrust in het paleis van Safenat-Paneach	103
14. Alweer die put!	115
15. Zo werd ik onderkoning	127
16. Een verrassing	135
17. Op reis met opa Potifera	141
18. Het weerzien	145
19. 400 jaar na de hongersnood	155
20. Mirjam heeft een goed idee.	161
21. 80 jaar later.	165

Verhalen uit het Nieuwe Testament

1. De Heiland geboren	173
2. Die bijzondere nacht in Bethlehem	187
3. Kinderspel in Kana.	193
4. Het offer aan het kruis	199
5. De eerste christen was een moordenaar!	205
6. Hemelvaart.	211
7. Pinksterfeest.	217

Voorwoord

Wanneer je kinderen en kleinkinderen hebt, gebeurt het regelmatig dat ze je vragen: 'Papa, opa, vertel nog eens van vroeger!' Deze vraag is door de eeuwen heen gesteld. De Bijbel is via overlevering geschreven, door inbreng van God Zelf. Het is logisch, dat er ook aan Adam, Abraham, Jakob, Maria en al die anderen gevraagd is: 'Papa, opa, mama, oma, oom, tante, vertel nog eens van vroeger!' Hoewel, het kan ook gebeuren – en dat moet ook – dat ouders en grootouders uit zichzelf vertellen 'van vroeger'!

'Ook wil Ik dat je aan je kind en kleinkind
gaat vertellen...'

Exodus 10:2

'Vertel het aan je kinderen, en laten je kinderen het aan hun
kinderen vertellen...'

Joël 1:3

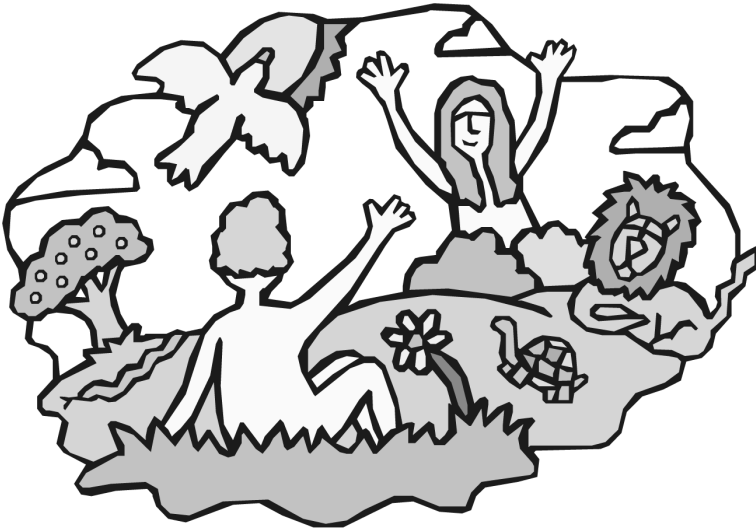
'Vertel het aan uw nageslacht...'

Psalm 48:14

'Belet de kinderen niet om tot Mij te komen...'

Matteüs 19:14

Onder de tamarisk

Adam vertelt...

Het is een prachtige dag. De zon schijnt met warme gouden stralen en zorgt voor een heerlijke temperatuur. De lucht is nog steeds strak blauw. Dat zal nog een paar uurtjes duren. Dan zal het donker worden en zullen de maan en duizenden flonkerende sterren aan de hemel staan.

Vol ontzag en met grote verwondering zullen Kaïn en Abel vanavond weer omhoog kijken.

Het zal weer een koude nacht worden. Ze zullen dicht tegen elkaar aan kruipen onder de warme bladerdeken in de hut onder de tamarisk. Die hut heeft hun papa, Adam, gemaakt van soepele takken en grote bladeren. Met dunne, buigzame

twijgjes heeft hij al die takken en bladeren aan elkaar gebonden, zodat de wind ze niet weg kan blazen.

Het is nog lang geen bedtijd. Gelukkig niet, want Kaïn en Abel zijn een klein beetje ondeugend. Ze willen een grap uithalen met papa. Samen zijn ze vanmiddag op stap gegaan om eieren te zoeken. Kaïn en Abel zijn heel verschillende jongens. Kaïn is wild en ruig. Abel is zacht en stil. Kaïn wil altijd de natuur in. Abel blijft liever bij mama Eva.

Kaïn heeft Abel overgehaald om mee te gaan. Het was de moeite waard! Abel heeft ook genoten.

Tussen het gras, in de struiken en in de bomen, overal hebben ze nesten gevonden met eieren. Kaïn klom in de hoogste bomen. Dat was niets voor Abel, die bleef liever wat dichterbij de begane grond.

Vogels zijn er genoeg! Heel veel! Duiven, raven, mussen, toerako's, loeri's, baliespreeuwen, steltlopers, jaarvogels... en nog veel en veel meer. Adam heeft ze in het paradijs allemaal een naam gegeven. Honderden, duizenden soorten. En allemaal leggen ze eieren, waar hun jongen uit geboren worden.

Papa heeft gezegd dat ze wel eieren mogen zoeken, maar niet alle eieren uit een nest mogen meenemen. 'Altijd moet je er een paar laten liggen.' Dat hebben ze ook vanmiddag gehoorzaam gedaan. Nu zijn ze op de terugweg naar hun hut. De mand, die ze van mama hebben meegekregen, dragen ze tussen zich in. Een mand boordevol eieren.

Ze komen op het pad dat van de groentetuin naar hun hut loopt. Papa is nog druk aan het werk in de groentetuin. 'Zullen we een grap uithalen?' vraagt Kaïn aan Abel. 'Zullen we op het pad een paar nesten maken en daar eieren in leggen. Papa komt er straks langs en ziet dan al die nesten. Hij begrijpt er vast niets van!'

Abel vindt het een mooie grap. Meteen gaan ze samen aan de slag. Ze maken van biezen en dor gras kleine nestjes. Het lijkt net echt! Dan leggen ze iedere twintig stappen een nestje neer.

Ze leggen er ook een paar eieren in. Ze doen het vier keer. In alle nestjes liggen gelijke eieren, maar in het vierde nest leggen ze vier verschillende eieren. Dat is een idee van Abel. 'Dan heeft papa door dat wij hem voor de gek hebben gehouden.'

De jongens verstoppen zich achter een paar struiken. Een half uur later zien ze papa aankomen. 'Stil, hij mag ons niet zien of horen!'

Ze zien Adam stilstaan bij het eerste 'nest'. Hij kijkt verwonderd en doet de eieren voorzichtig in de mand, waarin hij ook de groente uit de tuin heeft meegenomen. Hij kijkt verbaasd als hij bij het tweede nest komt... En bij het derde nest kijkt hij nog verbaasder... Die nesten waren er vanmorgen toch nog niet, toen hij naar de tuin ging?

De jongens hebben groot plezier. Ze durven elkaar niet aan te kijken. Bang als ze zijn, dat ze dan in lachen zullen uitbarsten. Als Adam bij het vierde nest komt en de verschillende eieren ziet, begint hij te lachen. Hij heeft het begrepen, Kaïn en Abel proberen een grap met hem uit te halen. Het is ze nog gelukt ook!

Gierend van het lachen, komen de jongens achter de struiken vandaan. 'Ja, ja,' zegt Adam, 'je vader voor het lapje houden. Mooi is dat! Vanavond moeten jullie voor straf met blote voeten naar bed.'

Kaïn en Abel kijken papa aan. Hij kijkt zogenaamd boos, maar aan zijn lachende ogen kunnen ze zien dat hij een grapje maakt.

Een paar minuten later vertellen ze in geuren en kleuren aan mama de eier-grap en dat ze papa flink voor de gek hebben gehouden. Eva heeft ook groot plezier en lacht met hen mee. Terwijl de jongens nog even buiten gaan spelen, gaat Eva het eten klaar maken. Adam gaat buiten onder de tamarisk zitten. Even uitrusten na een lange dag hard werken.

Als de zon bijna ondergaat, geniet hij elke dag met volle teugen van de avondkoelte. Zoals hij ook met volle teugen geniet van de kruik met koel water die Eva hem zojuist heeft gebracht. Heerlijk helder water dat ze heeft gehaald uit de bron in de rotsen.

Even bijkomen en uitrusten van een harde werkdag. Het uitrusten van al die doorns en distels, die steeds opnieuw hun stekelige kop opsteken, is zwaar werk. Vaak moet hij dan denken aan de woorden van God: 'Zwoegen en zweten zul je om te kunnen eten. Vervloekt is de akker om wat jij hebt gedaan...' Al dat onkruid maakt het moeilijk om groenten en vruchten te verbouwen. Zijn handen hebben ook vandaag weer heel wat te verduren gehad. Moet je toch kijken; allemaal schrammen. Hij zal zijn handen straks even inwrijven met olijfolie om de wonden te laten helen en de huid soepel te houden.

Terwijl hij zit te genieten van de laatste zonnestrallen van deze dag, moet hij inwendig lachen om zijn beide jongens. Hij hoort ze in de verte lachen en tegen elkaar roepen. Hoe verschillend ze ook zijn, samen genieten ze en ze gaan helemaal op in hun vrolijke spel.

Dan roept Eva: 'Adam, roep jij de jongens even, het eten is klaar.'

Adam staat op en loopt in de richting waar hij zojuist de jongens hoorde spelen. Dan roept hij, met de beide handen rond zijn mond: 'Abel, Kaïn, direct komen, het eten is klaar.'

Even later zitten ze rond de maaltijd die Eva heeft klaargeemaakt. Het smaakt hen allemaal heel goed, na een dag hard werken en vrolijk spelen.

Ze praten ondertussen over allerlei dingen. De jongens vertellen van hun zoektocht naar eieren en natuurlijk nog eens over de grap die ze uithaalden. Dan vraagt Abel: 'Papa, vertel nog eens van vroeger.' Kaïn kijkt hem aan en zegt: 'Zeur niet, joh. Vroeger... wat heb je daar nu aan? We leven nu en niet vroeger.'

‘Het is toch goed dat we weten wat er vroeger is gebeurd, daar kunnen we misschien veel van leren,’ zegt Abel.

‘Veel beter worden we er toch niet meer van,’ zegt Kaïn, ‘en veranderen kunnen we het ook niet meer. Gebeurd is gebeurd.’

Kaïn ziet alleen het heden en de toekomst. Abel, die veel meer nadenkt, wil graag veel weten over vroeger.

‘Vroeger...’

Na het eten, terwijl de duisternis valt, zitten ze buiten bij het vuur. En Adam vertelt...

‘Jullie hebben vandaag geprobeerd mij voor de gek te houden terwijl je wegkroop in de struiken. Dat was een mooie grap. Wij, mama en ik, hebben geprobeerd om God voor de gek te houden, door ook weg te kruipen in de struiken. Dat was geen grap. Helemaal niet. Wij hadden Hem bedrogen... Maar eerst zal ik jullie vertellen wat er in het begin gebeurde, toen God mij heeft gemaakt. Plotseling stond ik daar, midden in de Hof van Eden. Ik keek mijn ogen uit. Wat prachtig was het. Wat mooi was het allemaal. Al die prachtige dieren. Al die schitterende bloemen. En wat lekker waren al die vruchten. Dat was smullen!

Alle dieren moest ik een naam geven die bij hen paste. Dat was een flinke klus want het waren er heel veel. Veel vogels, die al die eieren leggen, weet je wel.’ Lachend kijkt hij naar zijn zoons. ‘Ook heel kleine torren, wat grotere hazen, nog grotere schapen, veel grotere leeuwen en ossen en heel grote olifanten. En nog veel en veel en veel meer. Ontelbaar veel soorten. En ik gaf ze allemaal een naam, zoals God mij had opgedragen. Al die dieren waren met zijn tweetjes, mannetje en vrouwtje.

En ik...? Ik was helemaal alleen! De Here God zag dat ik mij alleen voelde. Een man zonder vrouw. Hij kwam bij mij in de Hof van Eden en zorgde ervoor dat ik in een diepe slaap viel. Toen heeft God één van mijn ribben genomen en daarvan

heeft Hij een vrouw gebouwd, jullie mama, Eva. Een geweldig geschenk van God. En het vreemde was dat het leek alsof we elkaar al heel lang kenden. Nu waren we samen, met zijn tweetjes.

Ook mama keek haar ogen uit, toen ze daar zo plotseling was. En mooi dat ze was! Prachtig! We waren geweldig verliefd op elkaar, hè Eva?’

Eva kijkt hem lachend aan en zegt met een ondeugende blik in haar ogen: ‘Ja, dat waren we toen, maar dat zijn we nu toch zeker ook nog?! O, Adam, wat was ik onder de indruk, precies zoals jij, van wat ik plotseling mocht zien, direct nadat de Here God mij gemaakt had. Wat was het allemaal geweldig mooi en schoon. Ik keek mijn ogen uit en ik luisterde met heel andere oren dan nu... zuivere oren.’

Heel even is het stil. Abel kijkt zijn vader met vragende ogen aan, alsof hij wil zeggen: Vertel nu toch verder van vroeger, papa. Het is zo spannend!

‘Ja,’ zegt Adam dan, ‘zo zuiver... en dat missen we nu allemaal. Die zuiverheid en schoonheid van toen, kan ik niet met woorden weergeven, Kaïn en Abel. Jullie kunnen dat ook niet begrijpen en bevatten. Het waren een zuiverheid en een heerlijkheid die nu zo geweldig ver van ons weg zijn... Wat zijn we dom geweest jongens, oerdom!

De Here God had gezegd dat we overal van mochten eten. Van al die heerlijke vruchten, honderden soorten. Het waren er meer dan genoeg waar we van konden smullen.

Van één boom, de boom van ‘kennis van goed en kwaad’, mochten we niet eten.

Kwaad? Wat was dat eigenlijk, kwaad? We kenden het verschil niet tussen goed en kwaad, alles was geweldig goed en schitterend mooi.

We hebben er lang van genoten, samen met alle dieren die we...’ Zijn stem hapert even, ‘net als jullie, meegetrokken hebben in het kwaad. Zo dom, alleen maar omdat we meer wilden, zoals jullie jongens, dat ook zo vaak willen. Meer, meer

en nog eens meer... Gewoon goed is niet genoeg. En dat komt allemaal door ons...

Op die dag, de dag die we nooit zullen kunnen vergeten, gingen mama en ik wandelen. We kwamen langs de boom van 'kennis van goed en kwaad'. De boom waar onze Schepper van had gezegd dat we daar niet van mochten eten. In die boom zat op de onderste tak de duivelse slang. Hij vroeg aan mama: 'Zeg Eva, God heeft zeker gezegd dat je van geen enkele boom in deze tuin mag eten?' Mama zei toen dat God gezegd had dat we van al het heerlijks van elke boom mochten eten zoveel we wilden. 'Alleen niet van deze boom midden in de Hof, waar jij nu in zit, want dan gaan we dood.'

'Grote onzin,' zei die duivelse slang. 'Jullie zullen echt niet dood gaan van zo'n lekkere vrucht, hoor. God weet heel goed, dat als jullie van deze heerlijke vruchten eten, je gelijk aan God zult zijn. Dan pas zul je weten wat goed en kwaad is en heel verstandig worden.'

'Ja, jongens, de vruchten aan die boom zagen er geweldig lekker uit. En net zoals jullie altijd meer en nog eens meer willen, nog beter, nog groter, nog hoger en noem maar op, zo zijn ook wij gezwicht voor dat 'meer'. We zijn gezwicht voor dat duivelse verhaaltje en lieten ons verleiden. We hebben ons laten beduvelen! Je moeder heeft zo'n prachtige vrucht geplukt. Ze kon nog steeds terug... Zou ze het wel doen?

'Hap maar, proef maar,' zei de slang, 'toe maar.' En ze hapte toe. Ik stond erbij en keek ernaar... Ik liet het toe en zei niets.

'Waarom deed u niets, papa?' vraagt Abel. Het is even stil. Adam kijkt hem aan en zegt enigszins haperend: 'Ja jongen, ik had natuurlijk in moeten grijpen, iets zeggen, mama tegen moeten houden, de slang vervloeken, maar... het leek mij ook wel wat, gelijk zijn aan God. Toen mama mij een vrucht gaf, heb ik ook toegehapt... We hadden het goed, zo geweldig goed en toch wilden we nog meer! Toen was het plotseling alsof alles donker werd. Binnen in ons en om ons heen. Van buiten en van binnen was het donker, van onder en van

boven. Toen wisten we wat het verschil was tussen goed en kwaad...

Maar gelijk aan God zijn? Natuurlijk niet! We voelden ons kwetsbaar, naakt, smerig, vies en zondig. We probeerden ons te verstoppen voor God en bekleedden ons met grote vijgenbladeren. We kropen weg in het dichtste struikgewas, net zoals jullie vanmiddag. Maar dit was wel heel iets anders en het hielp natuurlijk niet.

We hoorden de Here God komen, zoals Hij zo vaak kwam om met ons te wandelen in de koelte van de avond en dan sprak Hij met ons. Dat was altijd een groot feest, praten met Hem, onze Schepper. We keken er altijd met groot verlangen naar uit, zou Hij al komen?

Nu kwam Hij en riep ons! 'Adam, Eva, waar zijn jullie?' Dat wist Hij natuurlijk wel! Angstaanjagend was het Hem te horen vragen: 'Wat hebben jullie gedaan?' Bang kropen we nog verder weg in de struiken, dicht tegen elkaar aan, alsof dat ook maar iets hielp. Ik was de tweede die at van de verboden vrucht, maar ik was de eerste die daar op werd aangesproken.

Mama en ik hadden allebei een uitvlucht, zoals jullie, Kaïn en Abel, ook zo vaak een uitvlucht zoeken als je iets verkeerd hebt gedaan. We probeerden iemand anders de schuld te geven. Ik durfde zelfs God als de boosdoener aan te wijzen... Ik zei: 'De vrouw die U mij hebt gegeven, heeft mij laten eten.' Hoe durfde ik. Alsof ik niet zelf had toegehaapt.

Toen vroeg God aan Eva: 'Wat heb jij gedaan?' En ook je moeder probeerde het af te wentelen op een ander. 'De slang heeft mij verleid en toen heb ik gegeten.' Hoe durfden wij de schuld terug te leggen bij Hem. De Heer der Schepping zei daar echter niets over. Maar Hij zweeg niet!

Eerst kwam de vloek over de slang: 'Vervloekt ben je. Stof zul je eten en op je buik zul je kruipen.'

Dan kwam de vloek over mama: 'Het zal pijn en verdriet doen als je kinderen krijgt en ze moet opvoeden.' En als laatste de

vloek over mij: 'Door jouw fout, is de aardbodem vervloekt. Al zwetend zul je werken totdat je zult sterven.'

Dat was allemaal heel erg, maar er kwam nog meer. We moesten weg uit het paradijs. We moesten de grote, onbekende wereld in. Engelen bewaakten de hof met vlammeende zwaarden, zodat we niet terug konden, hoe graag we dat ook wilden...'

Rond het vuur zijn ze allemaal stil, doodstil. Ontzet over de straf van God. Op dat moment brult in de verte een leeuw. Geschrokken kijken ze alle vier in de richting waar het geluid vandaan komt. Voor alle zekerheid gooit Adam nog wat takken op het vuur en port het nog even op, zodat de vlammen hoog opstijgen. In het schijnsel van de oplichtende vlammen kijkt hij zijn beide zoons aan en zegt: 'De dierenwereld hebben we ook meegesleept in onze val. Vroeger in de hof gingen we met de dieren om en hoefden we nooit bang te zijn. Ja, zelfs de planten sleurden we mee. Kijk maar naar al het onkruid, de distels en de dorens.' Adam kijkt naar zijn handen, vol schrammen. Het doet nog steeds een beetje pijn.

'Had de Here God niet voor één keertje over Zijn hart kunnen strijken, en het jullie vergeven?', vraagt Kaïn. 'Dat was toch niet teveel gevraagd? Jullie vergeven ons ook zo vaak iets!'

Adam kijkt hem aan en zeg: 'Nee Kaïn, Gods ja is ja en Zijn nee is nee. Hij heeft ons geschapen met een eigen wil en een eigen denken. We hadden de macht over ons eigen doen en laten. Hij, de Schepper, kon onmogelijk toelaten dat we tegen Hem zondigden en dat zomaar vergeven.'

Dan vraagt Abel: 'Papa, zou het voor Hem, onze Heer, een grote teleurstelling zijn geweest dat jullie van die vruchten aten?'

De vlammen van het vuur verlichten de ogen die Adam vragend aankijken. 'Ja, dat denk ik wel. God zal er heel verdrietig over zijn geweest. Ja, zeker weten, Abel!'

'En nu naar bed allebei. Morgenvroeg zal mama jullie van

alles vertellen over planten, dieren en allerlei dingen die wij intussen al hebben geleerd en die jullie ook moeten weten.'

Even later zit Adam samen met Eva bij het vuur, waar hij nog een paar takjes opgelegd heeft om de brand er nog even in te houden. Eva is dicht tegen hem aan komen zitten. Hij slaat een arm om haar heen en trekt haar dicht tegen zich aan. Met betraande ogen kijkt ze hem aan en zegt snikkend: 'Wat heb ik een ellende teweeggebracht, Adam.'

'Wij, zul je bedoelen,' zegt Adam. 'Want we zijn samen verantwoordelijk voor onze grote zonde.' Hij kust haar ogen en haar mond. Hij proeft de zilte smaak van haar tranen. 'Niet huilen, want ik denk dat de Here God al lang een oplossing heeft bedacht om ons te redden. Denk eens aan die raadselachtige woorden die Hij tegen de slang zei: 'Dat zal u de kop vermorzelen.' Begrijpen doe ik het niet, maar het heeft vast en zeker een grote betekenis. Want als die duivelse slangenkop wordt vermorzeld, dan heeft God toch nog gewonnen, denk je ook niet?'

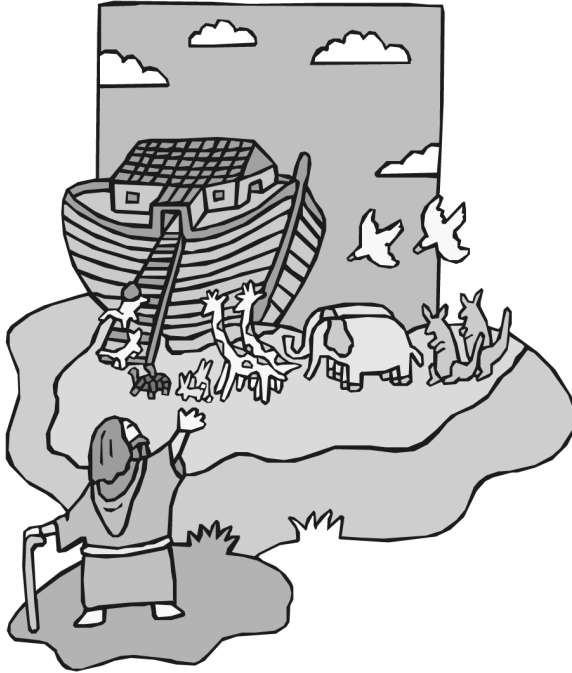
Eva knikt en zegt: 'Ik begrijp het ook niet, maar dat het een grote betekenis heeft, misschien wel in de verre toekomst, dat lijkt mij zeker. Hoe hebben we ons toch zo kunnen laten inpalmen en laten beduvelen door die duivelse slang?'

Terwijl het vuur langzaam dooft, blijven Adam en Eva nog even in gedachten verdiept zitten. Ze kruipen nog dichter tegen elkaar aan en kijken samen omhoog naar die flonkerende sterrenpracht. 'Nog steeds is Gods schepping geweldig mooi, Adam,' fluistert Eva in de stilte. 'Ontzaglijk mooi, Eva,' fluistert Adam terug.

Dan gaan zij ook slapen, evenals hun kinderen. Even later is het bijna stil in en rond de hut. Bijna, want zo nu en dan hoor je Adam even snurken en je hoort het knisperen van de bladeren als hij zich omdraait op zijn bladerbed.

En in de verte brult de leeuw.

De grote reddingsboot

Noach vertelt...

Het is bijna het midden van de dag. Ik zit op het dak van ons huis dat ik na de vloed, samen met mijn zonen heb gebouwd. Rondom dit huis hebben Sem, Cham en Jafet hun eigen huizen gebouwd. Zo is het een klein dorpje geworden. Vanaf mijn dak heb ik een mooi uitzicht over de wijngaarden en de groentetuinen van mijn zonen en mij. Werken doe ik nog een klein beetje. Het meeste werk doen mijn zonen en hun vrou-

wen. Zij werken meestal van 's morgens vroeg tot 's avonds laat, terwijl ik geniet van mijn oude dag! Van mijn kleinkinderen bovenal. Wat is het prachtig om ze te zien opgroeien... Mijn gedachten worden onderbroken door mijn vrouw die roept: 'Noach, wil je wat drinken?'
'Heel graag,' roep ik terug.
'Wat wil je, water of schapenmelk?'
'Doe maar schapenmelk.'

Even later brengt ze mij een mok schapenmelk. Ze gaat even bij me zitten en samen kijken we naar de omgeving. Tegen de hellingen in de verte zien we onze kinderen druk aan het werk. Wat dichterbij spelen onze jongste kleinkinderen. De oudere kleinkinderen moeten al flink helpen op het land of in de wijngaarden.

Dan zie ik Elam aankomen. Hij draagt een mand. Elam is de oudste zoon van Sem. Even later loopt hij de trap aan de zijkant van ons huis op en komt naar boven. 'Dag opa, ik moest u deze druiven even laten proeven van papa. Hij zei dat ze volgens hem nog beter zijn dan de vorige pluk, terwijl die al zo lekker waren. Proeft u maar eens.'

Ik pak een tros druiven uit zijn mand en proef ze meteen. Ze zijn werkelijk heerlijk.

'Hier, moet je ook eens proeven,' zeg ik tegen mijn vrouw, terwijl ik haar een tros geef. Zij vindt ze ook heerlijk. 'Vorige keer waren ze al lekker, maar deze zijn nog lekkerder,' zegt ze glunderend. Ook Elam laten we meegenieten van de heerlijke vruchten. 'Je moet je vader hartelijk bedanken, Elam,' zeg ik tegen mijn kleinzoon.

'Dat zal ik doen opa, maar... vertelt u nog eens van vroeger?'

'Moet je dan niet weer aan het werk, jongen?'

'Ik kan best een uurtje wegblijven, hoor. Zo druk is het nu ook weer niet. En bovendien wilden ze daarginds,' en hij wijst in de richting van de wijngaarden, 'ook even pauzeren. Wedden dat ze nu zitten te smikkelen en te smullen van de druiven. U

denkt toch niet dat u de enige bent die ervan zit te genieten?' zegt Elam lachend.

'Nou, vooruit dan maar!' zeg ik, terwijl Elam aan mijn voeten gaat zitten.

'Ik was ongeveer 600 jaar toen God tot mij sprak. Het was toen slecht gesteld met de mensen. Iedereen deed waar hij zin in had. Niemand bekommerde zich om God en ook niet om zijn medemensen. Dat gaat vaak samen, jongen. God liefhebben en je naaste, dat hoort bij elkaar.

Wij, oma en ik, spraken heel vaak met de mensen en vertelden ze van God en van Zijn geboden. Ze lachten ons uit. 'Jullie zijn antiek. Vreselijk ouderwets. Wie gelooft er nu in deze tijd nog in een God? Waar is Hij dan? Wijs Hem eens aan!'

Ze zondigden zo erg, dat er geen woorden voor zijn om het te vertellen. Roven, stelen, moorden, liegen en bedriegen... Het was vreselijk. Oma en ik hadden God lief en probeerden te leven zoals Hij het wilde. Dat leerden wij ook aan onze kinderen: jouw vader en je ooms. Om ons heen was het een slechte, zondige wereld geworden. We zeiden vaak tegen elkaar: 'Hoe moet dat met onze kinderen?' We maakten ons daar grote zorgen over.

Toen kwam God. Hij zei: 'Ik heb er spijt van dat Ik de mensen geschapen heb. Ik heb besloten om er een eind aan te maken. Alles wat op de aarde leeft zal Ik uitroeien.'

Daar schrok ik toen heel erg van, Elam. God wilde alles uitroeien. Alles. Ons ook?

Toen zei God nog meer: Ik heb gezien dat jij Mij lief hebt, Noach. Daarom zal Ik jou en je gezin sparen. Ga een ark bouwen, een groot schip van goferhout. Honderdvijftig meter lang, vijftwintig meter breed en vijftien meter hoog moet het schip worden. Van binnen en van buiten moet je het schip bestrijken met pek, zodat er geen water naar binnen kan sijpelen en het goed waterdicht wordt. Drie verdiepingen moet je maken in het schip: een eerste, een tweede en een derde

etage. Ook moeten er kamers en stallen in worden getimmerd, want van alle dieren zullen er een mannetje en een vrouwtje mee gaan in de ark. Van de reine dieren zeven paartjes. Van de onreine dieren één paar. Mannetjes en vrouwtjes. Ook van de vogels moet je zeven paartjes van elke soort meenemen. Neem ook veel voedsel mee, voor je gezin en ook voor al de dieren.'

'Toen ik het aan mijn vrouw en zonen vertelde, keken we elkaar geschrokken en peinzend aan, Elam. Wat een vreemde, bizarre opdracht. Alle mensen en dieren die niet mee mochten in het schip zouden verdrinken! Wat een vreselijke straf. Verschrikkelijk. Ook al de broers en zussen van mij en oma en al hun kinderen, de jongens en de meisjes, de kleinen en de groten. Gelukkig waren onze ouders al overleden, die zouden dit niet meer meemaken. Het was zo verdrietig, zo vreselijk erg!

Samen zijn we toen aan het bouwen gegaan. We geloofden God. Elke hamerklop was een oproep aan al die mensen: klop, klop, bekeer je! Klop, klop, bekeer je! Maar ze lachten ons uit. 'Moet je die gekke Noach zien, hij gaat een schip bouwen op het land. Je moet toch wel helemaal mesjokke zijn als je zoiets doet. Die man is gek! Moet je kijken, zijn zonen zijn al net zo stom als hij.'

Tijdens het bouwen van het schip vertelden we hun wat God gezegd had. Ze geloofden het niet. 'God? Wie is dat? Je bent een grote idioot, Noach. De hele wereld onder water? Je bent knettergek man, dat kan helemaal niet. Waar moet dat water dan weg komen?'

En tegen mijn zonen zeiden ze: 'Die oude vader van jullie is niet goed wijs. Dat jullie dat niet zien, domkoppen! Je kunt hem beter goed opsluiten in plaats van naar hem te luisteren.' Natuurlijk begonnen wij zo nu en dan wel eens te twijfelen. Zou het echt gebeuren? Al die honderden, duizenden mensen, die stonden te kijken en ons voor knettergek verklaarden...

Dood? Ook al die duizenden mensen die in andere plaatsen op de aarde woonden. Zou het wel waar zijn? Zou het echt gebeuren? Aan één ding bleven we ons vastklampen, tegen alle tegenwerking en scheldkanonnades in: God had het zelf gezegd! Daarom timmerden we door! Klop, klop, klop...

Toen de ark eindelijk klaar was en al het voedsel ingeladen, zei God tegen ons dat we allemaal in de ark moesten gaan. 'Want,' zei de Here God tegen ons: 'Jullie hebben Mij lief en hebben gedaan zoals Ik gezegd had. Over zeven dagen zal Ik het veertig dagen en veertig nachten laten regenen en Ik zal alles wat Ik gemaakt heb kapot maken.'

Toen gebeurde het grote wonder, Elam. Toen kwamen al de dieren die God had uitgekozen. Vanuit de ark keken wij toe hoe ze kwamen. Buiten de ark stonden al die duizenden zondige mensen met grote ogen te kijken! Ze vergaten even hun spreekkoren: 'Ik-lach-om-Noach. Ik-lach-om-Noach. Ik-lach-om-Noach.' Van verbazing waren ze stil! Doodstil. Hun monden vielen van verbazing open. Daar kwamen ze: schapen, geiten, ossen, olifanten, giraffen, herten, torren, kevers, vlin- ders, musjes, papegaaien. Enzovoort, enzovoort. Honderden, duizenden dieren. Het ging maar door. De mensen buiten de ark gingen uit elkaar en maakten de weg vrij voor alle dieren die door God naar de ark werden geleid. De mensen keken... De ogen rolden hen bijna uit hun hoofd van verbazing. Toen, plotseling schrokken ze. Daar kwamen leeuwen, tijgers, lui- paarden... De mensen stoven weg voor die verscheurende wilde beesten. Wat was het wonderlijk, ook die wilde dieren gingen rustig de ark binnen, ze keken niet op of om.'

'Opa,' zegt Elam, 'hoe kan het dat de mensen zich toen niet bekeerden? Het was toch een ontzaglijk groot wonder dat die dieren zomaar kwamen, twee aan twee. Hoe kan het toch, dat dit de mensen niet aan het denken heeft gezet? Was er echt niemand die...?'

‘Nee jongen, er was niemand... Ze waren zo overtuigd van hun gelijk en zo verhard dat ze blijkbaar niet meer konden geloven. Het was pure grootheidswaanzin. Zij wisten het allemaal veel beter dan wij, veel beter dan de Here God. Wij hebben daar veel met elkaar over gepraat en ons dat ook afgevraagd. Ik hoor het je moeder nog zeggen: ‘Wat gek dat ze het nu nog niet geloven!’

‘Weet je van welke dieren er stiekem heel veel meedingen?’ Elam kijkt me verwonderd aan. ‘Er gingen van alle dieren toch maar twee of zeven paartjes mee, opa? U maakt een grapje zeker! Stiekem? Dat kon toch niet?’

Glimlachend kijk ik mijn kleinzoon aan. ‘Wat denk je dat er in al die vachten zat, Elam?’ Grinnikend kijkt hij naar mij omhoog. ‘Ja, natuurlijk. Vlooien, luizen en teken!’ Onder tussen krabt hij zich over zijn rug waar een vlo hem de afgelopen nacht heeft gebeten en zegt: ‘Die hadden van mij allemaal mogen verzuipen hoor, opa!’

Terwijl we elkaar lachend aan kijken, zeg ik: ‘Ook dat zijn schepselen van God, al kunnen ze soms erg vervelend zijn!’ Dan ga ik verder met mijn verhaal. ‘Toen gebeurde er nog een groot wonder. God deed Zelf de deur van de ark achter ons dicht. Alle mensen die buiten stonden te kijken zagen, net als wij, God niet. Natuurlijk niet. Wel hebben ze gezien dat een onzichtbare hand de deur achter ons sloot... En nog geloofden ze niet... Toen was het te laat.

Zeven dagen hebben we nog moeten wachten. Het waren zeven lange dagen. We hadden het wel heel druk met het voeren van alle dieren, maar als je zonen en schoondochters beginnen te vragen: ‘Zou het echt wel gebeuren?’ Ja, dan... Even kwamen er toen bij mij ook twijfels. Samen spraken we tot God en vroegen Hem om vertrouwen en geloof... Natuurlijk hield Hij Zijn woord!

Als iedereen even stil was, ook de dieren – want die maakten toch een lawaai! – dan hoorde je de mensen buiten de ark joe-

len en roepen: 'Hé, gekke Noach, wanneer vaar je weg?' Lachen dat ze dan deden. We zagen het niet, maar ze zullen elkaar vast en zeker brullend van het lachen op de schouders hebben geslagen. 'Die idiote Noach!'

Ze beukten met stokken op de ark. 'Ik-lach-om-Noach. Ik-lach-om-Noach.'

Toen, precies na zeven dagen, begon het te regenen. Te regenen zoals het nog nooit geregend had. Het water kwam niet alleen uit de lucht, maar het spoot ook omhoog uit de grond. We begrepen allemaal wat er buiten de ark gebeurde! We waren er stil van. Wat zullen al die duizenden mensen bang geweest zijn. Had die idiote Noach toch gelijk gehad! Het lachen was hen toen wel vergaan...

Ze zullen op hun huizen zijn gekropen. In de bomen zijn geklommen. Naar de bergen zijn gevlucht. Niets hielp. Het water steeg. Het water bleef stijgen...'

'Maar, eh... opa.'

'Ja jongen, wat wil je vragen?'

'Er zullen toch wel mensen geweest zijn, die op het allerlaatste moment spijt hebben gehad en God om vergeving hebben gevraagd? Zou God deze mensen niet op het allerlaatste moment hebben willen redden? God is toch liefde, opa?'

Ik kijk mijn kleinzoon aan, die met vragende ogen naar mij kijkt. Het is heel even stil. Ik probeer mijn gedachten te ordenen. Dan zeg ik: 'Elam, één ding is zeker. Wat God doet is goed. Helemaal zeker weten doe ik het niet, God weet dat alleen, maar ik ben er bijna zeker van dat Hij de mensen die op het laatste moment tot Hem riepen om hulp, dat Hij die heeft gered.'

'Maar hoe dan, opa? Ze verdronken toch!'

'Ja jongen, ze verdronken, ze gingen dood, maar daarna heeft Hij ze vast en zeker opgenomen in Zijn eeuwig paradijs. Daar hoop ik God ook eens te ontmoeten. Daar zullen jij en allen die ik lief heb, later ook heengaan.' Ik wacht heel even. Dan ga

ik verder met mijn verhaal. 'Veertig dagen lang liet God het regenen. De ark begon al snel te drijven. Ja jongen, we zagen niet veel, maar we wisten dat de Here God de ark bestuurde en dat Hij ons, mensen en dieren, veilig zou brengen waar Hij wilde dat we heengingen. God Zelf stond aan het onzichtbare roer van ons schip. Dat was een grote troost! Maar het zou niet eerlijk zijn als ik je ook niet vertelde dat we wel eens bang waren. Heel bang. We voelden dat de wind ons voortstuwde over het woeste water. We zagen niets... De boot schommelde enorm. Zou hij kapseizen? Zouden we vergaan?

We hoorden de regen aan één stuk door vallen; dag in, dag uit. Het water kolkte om de ark. Waar zouden we terechtkomen? Het was maar goed dat we het heel druk hadden met de verzorging van alle dieren. Veel tijd om te piekeren hadden we niet!

We besteedden veel tijd aan de dieren. Wat een verscheidenheid had de Schepper daarin gelegd. Als je, zoals wij toen, meer dan een jaar met zoveel dieren moet samenwonen, dan zie je hoe langer hoe meer hoe groot en talrijk Gods grote werken zijn. Met wijsheid en kennis heeft Hij ze allemaal gemaakt. Prachtig zijn ze, van klein tot groot, al die enorme verschillen, al die fantastische kleuren. Daarvan wil ik vertellen. Niet alleen aan jou, Elam, maar aan iedereen die het maar horen wil. Die grote God wil ik eren zolang als ik leef.

Toen hield het eindelijk op met regenen. Later begrepen we dat we over de hoogste bergen waren gevaren. Zo enorm hoog had het water gestaan! Toen moesten we wachten, wachten, wachten... Honderdvijftig lange dagen. Plotseling voelden we dat de ark over de grond schuurde. Toen lag hij stil. Later begrepen we dat we vastzaten op de berg Ararat. De zon scheen met warme stralen en de wind blies over het water. Langzaam, heel langzaam werd de aarde droog. Na veertig dagen heb ik het venster in de ark open gedaan en heb ik een raaf uit laten vliegen. De raaf vloog heen en weer. Hij

kwam de eerste dagen elke avond terug, totdat hij wegbleef. Hij kon weer leven op aarde. Toen heb ik een duif uit laten vliegen, maar die kwam direct terug. Er was blijkbaar nog teveel water. Ik wachtte zeven dagen. Toen heb ik de duif weer uit laten vliegen. 's Avonds kwam de duif terug met een vers olijfblad. Er groeide al weer iets op de aarde! Weer wachtte ik zeven dagen. Opnieuw liet ik de duif uitvliegen. We wachtten af, maar ze kwam niet terug. De aarde was droog! Toen zijn we door het venster naar buiten gekropen en zijn we boven op de ark gaan staan. Dat was heerlijk! Eindelijk, na bijna een jaar, ademden we frisse lucht. Je zult begrijpen jongen, dat het niet bepaald erg fris was in de ark met al die dieren. Op den duur roken we het niet meer. Zelf zullen we ook wel behoorlijk hebben gestonken denk ik zo. Nu stonden we heerlijk buiten, en ademden de frisse lucht in. De aarde was droog!

Toen sprak God tot ons en zei: 'Ga nu allemaal uit de ark. Noach, jij en je gezin. Ook alle dieren, laat ze uit de ark gaan. Ze moeten zich verspreiden over de aarde en talrijk worden.'

We deden natuurlijk graag wat God zei. Allemaal gingen we uit de ark. Net zoals de dieren erin waren gegaan, zo ordelijk gingen ze er ook weer uit. En er kwamen er meer uit dan er waren ingegaan!

Elam kijkt me vragend aan. 'Hoe kon dat, opa?'

'Dat zal ik je vertellen, kleinzoon. Er waren veel dieren die jongen hadden gekregen. Zodoende kwamen er meer dieren uit de ark dan dat er in waren gegaan. Het eerste wat we toen hebben gedaan, was een altaar bouwen voor de Here God. Daarop hebben we een offer gebracht aan Hem. We hebben van het vee en de vogels enkele genomen en Hem dat als offer aangeboden. Onvoorstelbaar blij waren we en geweldig dankbaar. Toen keek Sem, jouw vader, naar de lucht en wees verschrikt naar een donkere wolk. In de verte regende het. Zou het weer... Heel even keken we elkaar verschrikt aan. Niet weer... O nee!

Toen sprak God tot ons en zei: 'Nooit zal Ik weer een zondvloed brengen over de aarde. Ik richt een verbond met jullie op en met alle levende wezens die bij jullie op de aarde zijn, de vogels, het vee, de dieren. Nooit zal er meer een water-vloed komen om de aarde en alles wat er op leeft, te verwoesten. Dit is het teken van Mijn verbond: de regenboog.' Plotseling was daar een regenboog met prachtige heldere felle kleuren.

God zei: 'Deze boog zal iedere keer als hij te zien is, een teken zijn van Mijn eeuwig verbond met jullie. Als de boog in de wolken is, zal Ik hem zien en denken aan wat Ik de mensen en de dieren heb beloofd.'

Door het lange, echt gebeurde verhaal wat ik aan Elam had verteld, was ik vergeten om de schapenmelk op te drinken. Nu pak ik de mok en drink. Hè, dat frist op. Mijn keel was droog geworden van het vertellen.

'Dat was een geweldig verhaal, opa,' zegt Elam. 'Wat hebt u veel meegemaakt. Spannend hoor!'

Even later gaat hij weer terug naar de wijngaarden. Als hij wegloopt, roept hij nog: 'Ik zal Assur en Arpachsad uw verhaal ook vertellen.'

'Doe dat, jongen,' roep ik terug. 'En vergeet niet om vanavond de Here God te bedanken voor alles wat Hij ons geeft.'

'Joehoe!' roept hij nog, terwijl hij huppelend en springend, vrolijk op weg gaat naar de wijngaarden.